

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **M. B.**
toho času Věznice Ostrov nad Ohří,
proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 31. 1. 2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 20. 10. 2023 žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce činí 30 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Namítl, že jeho zdravotní stav nebyl správně

posouzen. Lékařská dokumentace, ze které lékař okresní správy sociálního zabezpečení vycházel, neodpovídala jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu. Na posledním neurologickém vyšetření byl v roce 2017. V listopadu či v první polovině prosince roku 2023 by měl podstoupit vyšetření magnetickou rezonancí. Dále uvedl, že se mu podstatně zhoršil zrak. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položku 1b (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének; s lehkým funkčním postižením, postižení zpravidla více úseků páteře, polytopní blokády s omezením pohyblivosti, svalové dysbalance, porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 10–20 %. Posudkový lékař zvolil horní hranici uvedeného rozmezí, tedy 20 %, a to s ohledem na tíži rozhodujícího onemocnění žalobce a jeho další onemocnění. Tuto hodnotu v souladu s § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšil o 10 %. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 30 %. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Posudkový lékař tudíž konstatoval, že žalobce není invalidní v žádném stupni.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Namítl, že jeho zdravotní stav nebyl správně posouzen. Chtěl, aby mu byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Kvůli jeho zdravotnímu stavu ho nikdo nezaměstná, a to i s ohledem na jeho trestní minulost.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, přičemž odkázala na závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. Subjektivní úvahy a vlastní hodnocení zdravotního stavu žalobcem nejsou důvodem k uznání invalidity, případně změně jejího stupně či data jejího vzniku. Na závěr žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti

osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly pouze o 30 %, a tudíž žalobce nebyl invalidní (§ 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Posudková komise u žalobce shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy ve shodě s posudkovým lékařem dospěla k závěru, že se jedná o bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének s lehkým funkčním postižením. Rovněž ve shodě s posudkovým lékařem zvolila horní hranici daného rozmezí (10–20 %), tj. 20 %. Tuto hodnotu zvýšila o 10 % podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 30 %, což neodpovídá žádnému stupni invalidity.
11. Posudková komise ve shodě s posudkovými lékaři dospěla k závěru, že zdravotní stav žalobce odpovídá statusu osoby zdravotně znevýhodněné ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Z obsahu posudkového spisu soud zjistil, že žalobce podal žádost o přiznání statusu osoby zdravotně znevýhodněné, neboť dne 10. 6. 2024 proběhlo na Institutu posuzování zdravotního stavu posouzení jeho zdravotního stavu v rámci řízení o přiznání statusu osoby zdravotně znevýhodněné. Posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobce je osobou zdravotně znevýhodněnou, z čehož lze usuzovat, že následně bylo vydáno rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení přiznávající žalobci status osoby zdravotně znevýhodněné (takové rozhodnutí ale soud neměl k dispozici). V rámci nynějšího řízení ve věci invalidního důchodu nicméně nebylo prokázáno, že by žalobci náležel některý ze tří stupňů invalidity.
12. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci písemně nic nenamítli.
13. Posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 30 %, což podle § 39 odst. 1, odst. 2 písm. a) až c)

zákona o důchodovém pojištění neodpovídá invaliditě žádného stupně.

14. Při ústním jednání žalobce vyjádřil nesouhlas se závěry posudku. Tento nesouhlas nicméně nespočíval v tom, že by posudek byl neúplný či nepřesvědčivý. Žalobce opakovaně zdůraznil, že jeho zdravotní stav je nepříznivý a po propuštění z výkonu trestu bude mít – jako starší, trestaný muž se statusem osoby zdravotně znevýhodněné – problém najít vhodnou práci, a tedy si zajistit důstojné podmínky pro žití.
15. Tyto námitky nejsou *pro posouzení invalidity* žalobce významné. K pomoci v nezaměstnanosti (či spíše nezaměstnatelnosti) či zajištění minimálního, lidsky přijatelného standardu slouží jiné právní instituty. O tom byl žalobce při ústním jednání také informován.
16. Závěrem pak soud konstatuje, že z vyjádření žalované při ústním jednání vyplynulo, že *žalobce nemá ani zdaleka splněny potřebné doby pojištění*. Za toho stavu by mu konstatování invalidity nemohlo nijak pomoci, neboť by mu stejně nevznikl nárok na invalidní důchod. To je o důvod víc, proč žalobce musí svůj objektivně nepříznivý stav řešit jiným způsobem než prostřednictvím žádosti o přiznání invalidního důchodu. Zdravotní stav žalobce odpovídá statusu osoby zdravotně znevýhodněné podle zákona o zaměstnanosti. To je stav, který je třeba zohlednit na základě doporučení vězeňského lékaře pomocí režimových opatření při výkonu trestu. Po propuštění z výkonu trestu se pak žalobce musí informovat na Úřadu práce ČR o možnostech dalšího postupu.

IV. Závěr

17. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšné žalované náhrada nákladů nenáleží. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 20. února 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce